

Remissvar - En ny riksbankslag (Fi2019/04029/B)

Övergripande synpunkter

Säkerhetsföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisation för auktoriserade bevakningsföretag. Därigenom organiserar vi också de företag som utför värdetransporter i Sverige, i dagsläget Loomis AB och Nokas Cashhandling AB.

Som branschorganisation har vi länge noterat att kontantanvändningen minskat i Sverige. I den mån det är en följd av digitalisering och kundefterfrågan är det en naturlig utveckling. Men samtidigt har branschen identifierat flera externa faktorer som drivit på utvecklingen på ett onödigt snabbt sätt. Förslaget till en ny riksbankslag hanterar en stor del av de externa faktorerna, dock inte alla.

Konsekvenserna av en minskad kontantanvändning är oroande ur ett totalförsvarsperspektiv eftersom digitala betalningslösningar är betydligt mer beroende av elektricitet än vad kontanter är. Att över en natt övergå till kontanter som betalningsmedel i stor skala är samtidigt inte realistiskt ifall infrastrukturen bryts ned. Därav välkomnar Säkerhetsföretagen de lagförslag som de facto rättar till många av de problemen.

Till sist är äldre och personer med vissa funktionsnedsättningar mer sannolika att använda kontanter än andra. För en fungerande inkludering i samhällslivet är det angeläget att de fortsatt bereds möjlighet att självständigt genomföra betalningar.

Li Jansson,

Branschchef, Säkerhetsföretagen

1. Riksbankens ansvar och kontanthanteringsråd

Säkerhetsföretagen tillstyrker att Riksbanken ges ansvar för kontanthantering. Dock är rollen något tunn och i praktiken inte några större förändringar jämfört med idag.

Införandet av ett kontanthanteringsråd är också positivt och bygger vidare på den fungerande samverkan mellan företag och myndigheter som redan är etablerad.

2. Antal depåer, dess placering och utförande

Utredningen föreslår att antalet depåer ska skapas upp från 2 till 5. Utifrån ett totalförsvarsperspektiv är det rimligt att antalet depåer blir fler. Men den exakta placeringen av depåerna finns anledning att diskutera.

Utredningen pekar tydligt ut varje depås placering. Ur ett totalförsvarsperspektiv är det viktigt med både geografisk placering och ekonomisk hållbarhet. Om det ska finnas två depåer i Norrland kommer den ena sannolikt bli mer som ett reservvalv som används först när krisen kommer. Ur ett totalförsvarsperspektiv kan man också överväga en placering på Gotland.

Depåerna är möjliga att utföra genom entreprenad och det är tänkbart att kontanthanteringsföretag kan utföra det uppdraget. Tyvärr finns dock inget förslag på att låta andra än banker eller bankägda företag utföra depåverksamhet. Bankomat AB:s monopol kvarstår och de anlitar i sin tur värdehanteringsföretag. Detta driver kostnader och gör systemet onödigt dyrt. Istället borde utförandet kunna breddas till betaltjänstleverantörer.

3. Räntekostnadsersättning

Branschen bedömer att ersättning genom räntekostnadsersättning är för lågt och att det också behövs ersättning för att upprätthålla verksamheten.

4. Definition av legalt betalningsmedel

Definitionen av legalt betalningsmedel är viktigt. Om kontanter anses vara ett sådant borde det också kraven på att ta emot ett sådant betalningsmedel gälla alla delar av samhället. Stora delar av privat sektor är också avgörande ur ett totalförsvarsperspektiv, däribland drivmedel, läkemedel, transporter och kollektivtrafik.

Ett sätt att avgränsa ett krav på att acceptera kontanter också i privat sektor skulle kunna vara att göra det obligatoriskt för verksamheter över en viss storlek sett till omsättning.